

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa
allmänna områden**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden ändras med anledning av att lagen om gatuavgift till kommun upphävs från ingången av 1993. I de fall kommunen har stått för det underhåll som ankommer på tomtägarna har de avgifter som uppbärs i huvudsak grundat sig på värden och system enligt lagen om gatuavgift till kommun. Det

föreslås nu att grunderna för bestämmandet av avgifterna skall ingå i taxor som kommunen godkänner.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall dock kunna tillämpas när sådana underhållskostnader som ackumulerats från ingången av år 1993 indrivs.

MOTIVERING

**1. Nuläge och de föreslagna
ändringarna**

1.1. Bestämmande av underhållskostnader

En kommun kan med stöd av 8 § lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden (669/78), nedan gatuunderhållslagen, i tre olika situationer helt eller delvis åta sig att sköta det underhåll som enligt lagen ankommer på tomtägarna.

För det första kan kommunen åta sig att mot en ersättning som bestäms enligt de genomsnittliga kostnaderna sköta det underhåll som ankommer på en enskild tomtägare. Avsikten med detta stadgande har varit att säkerställa underhållet även i fall av försummelse eller när tomtägaren inte själv har kunnat utföra arbetena.

För det andra har kommunerna kunnat åta sig att sköta underhållet på ett visst område och att hos tomtägarna inom detta område driva in kostnaderna i proportion till det värde som åsatts fastigheterna i enlighet med lagen

om gatuavgift till kommun (670/78), nedan gatuavgiftslagen. Avsikten med detta stadgande har varit att göra det möjligt att behandla tomtägare jämlikt i fråga om underhållsskyldigheten på sådana områden där gångbana finns endast på den ena sidan av gatan.

För det tredje har kommunerna kunnat åta sig att sköta underhållet på kommunens samtliga stadsplaneområden och driva in en del av kostnaderna genom att foga dem till de kostnader som uppbärs som gatuavgifter.

Eftersom gatuavgiftslagen upphävs vid ingången av 1993 genom övergången till fastighetsskatt, bör i gatuunderhållslagen tas in stadganden om hur de ovan nämnda kostnaderna nu skall drivas in hos tomtägarna, om det är ändamålsenligt att kostnaderna drivs in i samtliga fall.

Redan nu godkänner kommunfullmäktige en taxa, som innehåller grunderna för bestämmandet av underhållsavgiften när kommunen åtar sig skötseln av en enskild tomtägares uppgifter. Det föreslås att till den godkända taxan skall fogas grunder för bestämmandet av kostnader-

na även när en kommun åtar sig underhållet på ett visst delområde av en stadsplan eller på ett helt stadsplaneområde. Grunderna för bestämmandet av avgifterna kan prövas av kommunen så att de lämpar sig för förhållandena på kommunens område. Grunderna skall dock behandla olika tomtägare jämlikt. I överensstämmelse med det föreslagna stadgandet skall en kommun kunna driva in kostnaderna, men den skall också kunna låta bli att bära upp avgiften. Det är ändamålsenligt att låta bli att bära upp avgiften, när beloppet är litet i förhållande till uppbördskostnaderna och de kostnader som föranleds av utredningen av vilket belopp som skall uppbäras.

Det föreslås att 8 § ändras helt så att den anger de situationer där en kommun har rätt att åta sig skötseln av underhållet samt att uppbära avgifter. Eftersom alla grunder för bestämmandet av avgifter i fortsättningen skall ingå i de godkända taxorna, har det nuvarande stadgandet som föreskriver att avgifterna för enskilda tomter skall grunda sig på de genomsnittliga kostnaderna slopats. I stadgandet bestäms inte vilken kommunal myndighet som skall godkänna taxan. Detta gör det möjligt att genom instruktion överföra godkännandet från kommunfullmäktige till en lägre myndighet.

Enligt den nuvarande lagen har kostnaderna för en viss del av ett planområde indrivits hos tomtägarna i proportion till de värden som nämns i 4 § 1 och 2 mom. gatuavgiftslagen. Därför uppbär kommunerna redan avgifter enligt dessa värden. För att beskattningsvärdet även i fortsättningen skall kunna användas som avgiftsgrund föreslås det att till lagen fogas ett stadgande, enligt vilket en kommun har rätt att vid bestämmande av avgiften använda sådana uppgifter som den har fått med stöd av 34 § fastighetsskattelagen.

1.2. Godkännande av taxor som gäller renhållningskostnader

En kommun har också rätt att åta sig skötseln av sådan renhållning som ankommer på tomtägarna. Också den taxa som uppbärs för dessa uppgifter har med stöd av lagen godkänts av kommunfullmäktige. Liksom i fråga om det ovan nämnda underhållet föreslås det att stadgandet ändras så, att godkännandet

av taxan genom instruktion kan överföras från kommunfullmäktige till en lägre myndighet. Därför föreslås det att ordet kommunfullmäktige i 13 § 2 mom. ersätts med ordet kommunen.

1.3. Statsandelar

Staten har betalat statsandel till kommunerna för underhåll av gator och planvägar sedan år 1989 så, att statsandelen har utgjort en del av den allmänna statsandel som beviljas kommunerna. Ett stadgande om detta har ingått i 13 § gatuavgiftslagen. Gatuavgiftslagen upphävs helt och hållet vid ingången av 1993 med stöd av lagen om upphävande av lagen om gatuavgift till kommun (657/92) när fastighets-skatten träder i kraft. Därför föreslås det att ett nytt stadgande om statsandel fogas till gatuunderhållslagen.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Att grunder för bestämmandet av de avgifter som skall betalas tas in i den taxa som kommunen godkänner åsamkar inte kommunen några kostnader jämfört med det system som grundar sig på de värden som nämns i lagen om gatuavgift. Tvärtom kan uppbörden av avgifter vara förmånligare i fråga om administrativa kostnader, om de nya grunderna är enklare än de nuvarande. Till följd av avgiftsgrunden kan de avgifter som tomtägarna påförs variera något.

Fogandet av ett statsandelsstadgande till lagen föranleder inga ekonomiska ändringar.

3. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast. Lagens 8 § skall dock tillämpas när sådana underhållskostnader som ackumulerats för 1993 indrivs.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 31 augusti 1978 om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden (669/78) 8 § och 13 § 2 mom.,

sådana de lyder, 8 § ändrad genom lagar av den 23 juli 1982 och den 16 januari 1987 (569/82 och 20/87) och 13 § 2 mom. i sistnämnda lag.

fogas till lagen en ny 14 a § som följer:

8 §

Kommunen har rätt att helt eller delvis åta sig att, i fråga om en eller flera tomter, på samtliga stadsplaneområden eller inom en viss del av en stadsplan, sköta det underhåll som enligt 4 § ankommer på tomtägaren.

Kommunen kan årligen hos ägarna till de tomter, som ligger invid de till allmänt bruk upplåtna gatorna på områdena i fråga, uppbära de kostnader som underhållet orsakar. Kommunen skall godkänna en taxa som innefattar grunderna för beräkning av den avgift som uppbärs för underhållet.

Kommunen har, när den enligt 2 mom. bestämmer avgifterna, rätt att använda uppgifter som den fått med stöd av 34 § fastighets-skattelagen (654/92).

13 §

— — — — —
Kommunen skall godkänna en taxa som innefattar grunderna för beräkning av den avgift som uppbärs.

14 a §

Kommunerna beviljas statsandel för underhåll av gator på det sätt som stadgas i lagen om statsandelar till kommunerna (688/92).

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagens 8 § skall dock tillämpas när sådana underhållskostnader som ackumulerats för 1993 indrivs.

Helsingfors den 18 december 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Miljöminister *Sirpa Pietikäinen*

Lag

om ändring av lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 31 augusti 1978 om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden (669/78) 8 § och 13 § 2 mom.,

sådana de lyder, 8 § ändrad genom lagar av den 23 juli 1982 och den 16 januari 1987 (569/82 och 20/87) och 13 § 2 mom. i sistnämnda lag.

fogas till lagen en ny 14 a § som följer:

Gällande lydelse

8 §

Kommun har rätt att, på det sätt varom stadgas i 2—4 mom., helt eller delvis åta sig att ombesörja det underhåll som enligt 4 § ankommer på tomtägare.

Kommunen kan åta sig att mot ersättning som bestäms enligt de genomsnittliga kostnaderna ombesörja det underhåll som avses i 1 mom. Kommunfullmäktige skall godkänna en taxa innefattande grunderna för beräkning av den avgift som skall uppbäras.

Kommunen kan även besluta att kostnader, som kommunen åsamkats genom sådant underhåll som avses i 1 mom., skall indrivnas årligen hos ägarna till de tomter som ligger invid de till allmänt begagnande upplåtna gatorna på område som bestäms i beslutet, i proportion till det värde som åsatts fastighet i enlighet med 4 § 1 och 2 mom. lagen om gatuavgift till kommun. Om fastställandet av kostnaderna gäller i tillämpliga delar vad som är stadgat i 9 § lagen om gatuavgift till kommun.

Kommun kan åta sig att på kommunens samtliga stadsplaneområden helt eller delvis ombesörja det underhåll som avses i 1 mom., varvid kostnaderna kan anses utgöra sådana kostnader som avses i 8 § 2 mom. lagen om gatuavgift till kommun.

Föreslagen lydelse

8 §

Kommunen har rätt att helt eller delvis åta sig att, i fråga om en eller flera tomter, på samtliga stadsplaneområden eller inom en viss del av en stadsplan, sköta det underhåll som enligt 4 § ankommer på tomtägaren.

Kommunen kan årligen hos ägarna till de tomter, som ligger invid de till allmänt bruk upplåtta gatorna på områdena i fråga, uppbära de kostnader som underhållet orsakar. Kommunen skall godkänna en taxa som innefattar grunderna för beräkning av den avgift som uppbärs för underhållet.

Kommunen har, när den enligt 2 mom. bestämmer avgifterna, rätt att använda uppgifter som den fått med stöd av 34 § fastighetsskattelagen (654/92).

13 §

Kommunfullmäktige godkänner taxan innefattande grunderna för beräkning av den avgift som skall uppbäras.

Kommunen skall godkänna en taxa som innefattar grunderna för beräkning av den avgift som uppbärs.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 a §

Kommunerna beviljas statsandel för underhåll av gator på det sätt som stadgas i lagen om statsandelar till kommunerna (688/92).

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagens 8 § skall dock tillämpas när sådana underhållskostnader som ackumulerats för 1993 indrivs.*

